

LIKOVNA UMETNOST

Prerad

PODROČJE LIKOVNEGA OBLIKOVANJA: **KIPARSTVO**

LIKOVNA NALOGA (LIKOVNI PROBLEM):

PREDMETNI in NEPREDMETNI KIP

Dragi osmošolci, pozdravljeni!

Upam, da ste dobro in da ste se prav tako dobro prilagodili precej drugačnemu načinu šolskega dela.

Na naslednjih straneh najdeš snov za likovno umetnost in likovno nalogo, ki jo moraš narediti. Vem, da so pogoji dela doma drugačni kot v šoli in da vsi nimate »na zalogi« likovnega materiala. Tu je na preizkušnji tudi vaša iznajdljivost.

Prosim vas, da **materiala NE KUPUJETE**. Najdite ga doma, pobrsajte po predalih, reciklirajte ali pa ga naredite sami (navodila najdete v nadaljevanju..).

Fotografijo končanega izdelka mi pošljite na mail: krejankatja@gmail.com. Tu sem vam dosegljiva tudi za vsa vprašanja glede likovne naloge, pa tudi kar tako 😊

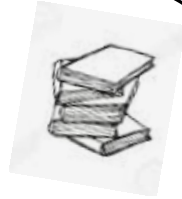
Ne pozabite, da je fotografija izdelka dokaz da ste nalogo opravili. Samo tako lahko potrdim tudi vašo »prisotnost« pri uri.

Sicer pa, verjamem v vas in v to, da nam bo skupaj uspelo dokazati da zmoremo tudi na drugačen način.

Jaz sem se za vas potrudila in upam, da se boste tudi vi zame 😊.

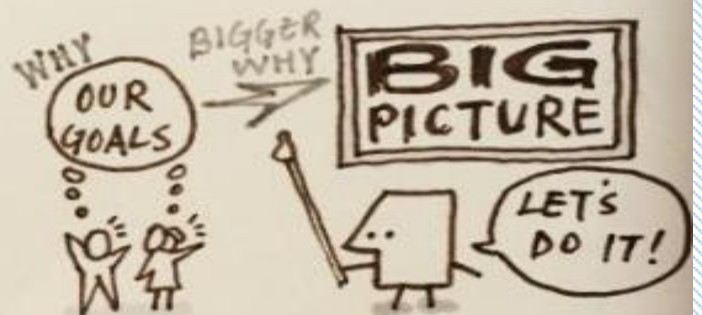
1. Navodila za delo

1. **PREBERI** SNOV in si oglej **SLIKOVNO GRADIVO**
2. Povzetek snovi si **zapiši** v zvezek ali dopolni zapiske, ki jih že imaš v zvezku
3. **Napravi LIKOVNO NALOGO**
4. Fotografijo končanega izdelka mi **pošlji po mailu do**

Ponedeljka, 6. aprila

WORK HARD, THINK HARDER.

OBLIKOVANJE TELESNIH (plastičnih) OBLIK

KIP=SKULPTURA=PLASTIKA

Kiparska dela delimo na: **PROSTOSTOJEČE KIPE (3D) IN RELIEF (2D)**.

VRSTE KIPOV

1. PROSTOSTOJEČI ali OBHODNI KIP

David je mojstrovina renesančnega kiparstva, ki jo je med letoma 1501 in 1504 ustvaril italijanski umetnik Michelangelo. David je 5,17 m visok marmornat kip stoječega golega moškega. Kip predstavlja bibličnega junaka Davida, priljubljenega predmeta v umetnosti v Firencah.

Za kiparstvo obstajata tudi poimenovanji plastika in skulptura. Obhodna plastika je prostostoječi kip, ki ga lahko obhodimo, si ga ogledamo z vseh strani. Relief pa je kiparska oblika, ki je zanimiva le s sprednje strani, saj je vezana na ploskev.

2. RELIEF

Glede na upodobljen motiv, skulpture delimo na:

PREDMETNI IN NEPREDMETNI KIP

Kadar kip predstavlja podobo resničnega sveta, kot so to figure, predmeti, rastlinske oblike ..., je to

predmetni kip.

Nepredmetni kip pa je upodobitev podob iz umetnikovega notranjega sveta, te oblike ne posnemajo vidne resničnosti sveta.

Pavel Althamer, Benečani, 2013, umetniška inštalacija

Negovan Nemec, Kiperje II, 1981, marmor

Predmetne kipe lahko hitro prepoznamo, saj gre za znane oblike, podobe: rastlinski, živalski, človeški motiv. Predmetni kipi, ki upodabljajo ljudi so FIGURE. Figure delimo na: TOGE in RAZGIBANE.

Toge in razgibane figure

Nepredmetnemu kiparstvu pravimo tudi **ABSTRAKTNO KIPARSTVO**.

ABSTRAKTNI KIPI predstavljajo predmete ali stvari, ki **ne posnemajo oblik resničnega sveta**.

Ne predstavljajo predmetnega sveta, predstavljajo pa likovne odnose. S temi odnosi umetniki izražajo svoja najgloblja čustva.

Poenostavljanje imenujemo s tujko **abstrahiranje**.

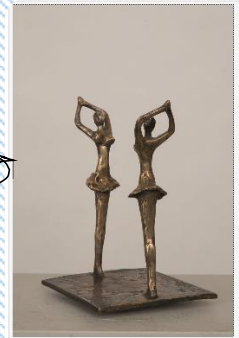
(abstrahere (lat.) = vzeti stran)

Abstraktno kiparstvo je na videz **svobodno in neformalno**. Abstraktni kipi puščajo **gledalcu več prostora za njegov osebni pogled**.

Glede na namen, velikost in lokacijo postavitve pri kiparstvu ločimo:

- **malo plastiko** (to so manjši kipi, ki se nahajajo v notranjih prostorih in jih lahko prenašamo z rokami)
- **Miniaturna plastika** so tako majhni kipi, da jih lahko skrijemo v dlan. Gre za različne motive kot tudi za oblikovan okrasni nakit.
- **veliko plastiko ali monumentalno plastiko** - velika kiparska dela, ki jih najdemo postavljene v zunanjem, odprtem prostoru (trgi, parki, ulice ...) in so le redko v zaprtih prostorih. Le redko naletimo na velik kip, postavljen v kakšni veliki avli, galeriji ...

Slavko Krajnc, Balet, 1977, bron

Fibula v obliki pava, 1.-2. stoletje n. št., bron

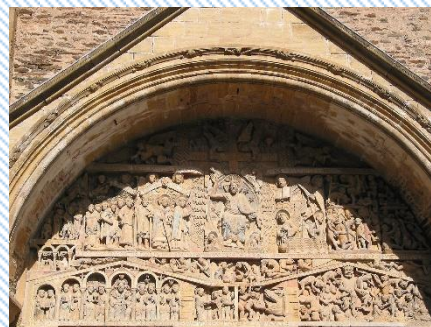
Beseda monument pomeni spomenik.

Frederic Auguste Bartholdi, **Kip svobode v New Yorku, 1886**

*Kip svobode je eden izmed najznačilnejših simbolov ameriškega naroda. Predstavlja boginjo svobode z baklo v roki, ki v pristanišču pozdravlja vse obiskovalce. V 19. stoletju ga je Francija podarila združenim državam ob stoletnici prijateljskih odnosov, v spomin na ameriško deklaracijo neodvisnosti. Ogradje je na štirih jeklenih stebrih iz železa izdelal Gustav Eiffel. Ogradje je prekrito z bakrenimi oblikami. Podoba ženske, oblečene v antično oblačilo, je skupaj z baklo visoka 46 metrov, od spodnjega dela podstavka do vrha bakle pa kar 93 metrov.

- **arhitekturno plastiko** (kipi, ki krasijo arhitekturne zgradbe)

kip človeške figure

= FIGURALNI KIP IN PREDMETNI KIP

Stari Egipčani (od okoli 3000 let pr. n. št. do 525 pr. n. št.) so figure ljudi upodabljali v različnih velikostih. Velikost je bila odvisna od tega, kako pomemben je bil posameznik v družbi.

Faraoni so bili seveda kot vladarji in bogovi upodobljeni največji. Njihovi kipi so običajno togi, nerazgibani in masivni.

Stari Grki (od okoli 1000 pr. n. št. do 34 pr. n. št.) so raziskovali pravila razmerij človekovega telesa in postavili **pravila, imenovana kanon**. Verjeli so, da skladnost telesa izraža tudi skladnost duha. V svojih kiparskih figurah so te kanone upoštevali in se na ta način v upodobitvah približali resnični podobi človeka.

Po zatonu antike je raziskovanje telesa zopet zaživel v obdobju **renesanse** (14.-16. stoletje). Iz tega obdobja izhaja risba **Leonarda da Vincija**, ki je s prikazom **Vitruvijevega človeka** nakazal, da so razmerja (proporci) človeškega telesa tako popolni, da jih lahko zaobjameta krog ali kvadrat.

Zapomnimo si, da pri upodabljanju figure odraslega človeka upoštevamo razmerje 1 : 7, kar pomeni, da je višina glave osmina višine človeka.

Michelangelo Buonarroti, David, 1501-1504, marmor

MOTIVI FIGURALNIH KIPOV:

Kadar umetnik upodobi določeno osebo, je to **portret**,

kadar upodobi samega sebe, gre za **avtoportret**.

Podoba je lahko izdelana samo do prsi, zato se tak kip imenuje **doprсни kip**.

Kipar lahko izdelata **celopostavni kip**, torej celotno človeško telo ali **figuro**.

Kadar upodobi golo figuro, se takšna upodobitev imenuje **akt**.

Torzo je akt brez glave, praviloma tudi brez nog in rok.

razmisli...

- Na kaj vse mora pomisliti kipar preden se loti dela?
- Glede na kaj si kipar izbira material? Velikost? Motiv?
- Kako kipar doseže stojnost (stabilnost) kipa?
- Je pomembno kje bo končano kiparsko delo stalo?

LIKOVNA NALOGA

Izdelaj FIGURALNI KIP poljubne velikosti in iz poljubnega materiala.

Ves material, ki ga potrebuješ najdi doma!

- Lahko uporabiš naravni material ali pa odpadno embalažo...
- Lahko si pripraviš testo in kip oblikuješ kot iz gline...
- Lahko si pripraviš papirno kašo...
- Lahko kakšen predmet prirediš in iz njega oblikuješ figuro?

Nekaj nasvetov za lažji začetek:

- Najprej poišči material iz katerega boš izdelal figuro
- Razmišljaj o stojnosti figure ... Boš morda potreboval podstavek na katerem bo kip stal???
- Naredi načrt in skico. Razmisli o načinu spajanja materialov...
- Ne pozabi na **estetskost in dovršenost likovnega izdelka**...

Razmisli tudi o **barvi kipa**....

Kako boš dosegel, da bo končan izdelek izgledal enotno in estetsko?

- Če boš izdeloval iz plastike, kartonske embalaže ali drugih materialov na katere se barva ne prime moraš tak izdelek najprej KAŠIRATI (premazati z lepilom (Mekol ali druga lepila za les) in koščki papirja prepojenega z lepilom). Ko se kaširan

izdelek posuši, ga zlahka pobarvaš z barvo. Kaširanje je tudi **dober način za spajanje delov**.

NIMAŠ LEPILA???

Pripraviš ga po naslednjem receptu:

1 skodelica moka
voda
malo slakovja
nekaj kapljic kisa

Recept za papirno kašo

1 časopisni papir natrgaš na majhne koščke v večjo posodo

Preliješ za vročo vodo in nekaj časa namakaš

Dodaš lepilo za les ali lepilo izdelano po zgornjem receptu

Gneteš tako dolgo, da dobiš glini podobno maso

Konstrukcijo telesa je preprosto izdelati iz žice. Telo je lahko tudi ploskovito.

Lahko ustvariš več preprostih figuric, ki skupaj tvorijo kiparsko delo.

Lahko tudi sodeluješ s katerim od sošolcev (na daljavo, seveda!!!). Uskladiti morate tehniko, velikost, motiv... Figure, ki bi v takem primeru tvorile kiparsko delo morajo biti enotne, kiparsko delo pa dobro premišljeno. Vsak mora izdelati vsaj eno telo.

Še nekaj idej za lažji začetek:

ŠE VEČ IDEJ LAHKO NAJDEŠ NA SPLETNI

STRANI: www.pinterest.com

Uporabiš lahko stilizirane in abstraktne oblike...

...ali pa navdih najdeš pri znanih umetnikih

Izdelek fotografiraj → **NUJNO!!!**

fotografijo mi pošlji na mail
krejankatja@gmail.com

NAJBOŠI IZDELKI BODO RAZSTAVLJENI NA ŠOU!

AVTORJI RAZSTAVLJENIH IZDELKOV
si boste tako pridobili še ustno oceno

Imejte se lepo in ostanite zdravi!

Katja Krejan